

РОЗДІЛ I. ПРОБЛЕМИ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

УДК 37.018.43:316.77

Анастасія Нуржинська

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ORCID ID 0000-0001-9663-649X

DOI 10.24139/2312-5993/2017.09/003-012

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗІ ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ГРОМАДСЬКІСТЮ

У статті схарактеризовано вимоги до рівня знань, умінь та навичок майбутніх фахівців з PR за кордоном. Метою статті окреслено основні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю за кордоном. Розкрито загальні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю за кордоном, до яких віднесено: застосування систем дистанційного навчання; упровадження в систему дистанційного навчання подачу нового матеріалу за допомогою відео контенту; підбір технологій відповідно до цілей навчання за таксономією Блума. Констатовано, що вказані інструменти дозволять урахувати індивідуальні особливості сприйняття навчального матеріалу студентами та застосувати різні ресурси для врахування цих особливостей під час подачі матеріалу викладачам. Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі визначено експериментальну перевірку ефективності технології процесу професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю в умовах упровадження систем дистанційного навчання.

Ключові слова: інформаційні технології, компетентність, професійна підготовка, системи дистанційного навчання, фахівці зі зв'язків із громадськістю.

Постановка проблеми. На основі аналізу проблем професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю в умовах інформатизації освіти та основних пріоритетів розвитку вищої освіти, які були представлені Європейською комісією у травні 2017 р. [5], що включають: формування у випускників навичок, які необхідні на ринку праці; створення інклюзивних систем вищої освіти; забезпечення умов для подолання інноваційного розриву між вищою освітою, дослідженнями та бізнесом; організація продуктивної та ефективної роботи різних систем вищої освіти, зокрема забезпечення того, що вища освіта може допомогти стимулювати зростання та створення нових робочих місць, університетам необхідно адаптувати навчальні плани до поточних та очікуваних потреб економіки й суспільства, виявлено актуальність проблеми в теорії і практиці професійної освіти як в Україні, так і за кордоном.

Аналіз актуальних досліджень. Дослідженням питання професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю за кордоном займалися Д. Кауч, Д. Помпер, Д. Стрід, Дж. Хаберстох, М. Хардіна та інші. Аналіз методів підвищення ефективності PR-освіти представлено в дослідженнях Г. Брум, С. Катліп, А. Центер та ін.

Метою статті є висвітлення основних тенденцій професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю за кордоном.

Методи дослідження. Для досягнення мети, розв'язання поставлених завдань використано комплекс методів дослідження, серед яких аналіз, узагальнення теоретичних положень і підходів щодо дослідження впливу інноваційних процесів на професійну підготовку майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю; порівняння й узагальнення результатів педагогічного експерименту; метод сходження від абстрактного до конкретного застосовано для дослідження сутності феномену «компетентність із підготовки матеріалів для PR діяльності»; метод ідеалізації.

Виклад основного матеріалу. Узагальнюючи вимоги до рівня знань, умінь та навичок майбутніх фахівців з PR, можемо зазначити, що випускники ВНЗ мають володіти, крім основних знань у сфері комунікації, культури, суспільства, історії, знаннями естетичних та творчих процесів, ще і такими специфічними компетентностями, як:

- проводити критичний аналіз із формуванням критичних суджень та їх оцінкою;
- організовувати та проводити дослідження в різних формах із залученням відповідних методів, зіставленням, критичним оцінюванням і розумінням різних дослідницьких інструментів;
- створювати матеріали із ефективним залученням аудіо, відео, текстовим контентом;
- працювати в гнучких, творчих та незалежних умовах, проявляючи обізнаність відповідних етичних міркувань, самоорганізованість і рефлексію;
- аналізувати й генерувати інформацію з оцінкою джерел, при проведенні незалежних досліджень;
- організовувати та керувати проектами;
- ефективно спілкуватися в письмовій та інших формах;
- продуктивно працювати в групі або команді;
- організовувати власну роботу відповідно до вимог та термінів;
- володіти різними комп'ютерними навичками, починаючи від базових компетенцій, таких як аналіз даних для веб-технологій і цифрових мультимедіа [21].

Аналіз іноземного досвіду свідчить про те, що майбутні фахівці зі зв'язків із громадськістю повинні вміло володіти навичками написання матеріалів для PR діяльності, тобто готувати матеріал для випусків новин, писати нариси для засобів масової інформації тощо. Зокрема, це вміння, на думку С. Браун та С. Томаса, повинно включати такі аспекти, як: досконале використання лексики, знання правил правопису, граматики, формування власного стилю письма, вміння подавати матеріал переконливо [18].

Як вдало зазначають Д. Кауч і Д. Стрід [23], головні навички та вміння, які необхідні майбутньому фахівцю зі зв'язків із громадськістю, це: ефективно

використання інформаційних технологій та навичок письма, формування емоційного інтелекту та бізнес-грамотності. Тому, на нашу думку, основний акцент у підготовці майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю необхідно здійснювати із застосуванням найсучасніших засобів інформаційних технологій, які використовуються для реалізації майбутніх професійних завдань, у тому числі й формування навичок письма.

Оскільки, з точки зору М. Джеймса [12], постійне та швидке оновлення інформаційних технологій, перехід від традиційних каналів зв'язку з громадськістю до комунікації через різноманітні сервіси мережі Інтернет, призводить до того, що стає більш відповідальною роль підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськості до майбутньої професійної діяльності. Тому контент навчального матеріалу має постійно оновлюватися й відповідати сучасним, актуальним тенденціям.

Зокрема, науковці наголошують на тому [3, с. 614], що студенти, які використовують технології дистанційного навчання, не залежать територіально від навчального закладу та управляють власним часом, виділеним на навчання. Підтвердженням цього є проведене дослідження Університету Центральної Флориди про ефективність застосування мобільних пристроїв для наукової роботи студентів, за результатами якого 91 % респондентів використовує власні мобільні гаджети для реалізації навчальних завдань. Отже, за висновками вчених [4], можна стверджувати про те, що студенти використовують сучасні технології в навчальних цілях, однак основною проблемою є впорядкування навчального контенту через упровадження систем дистанційного навчання.

Є думка, що електронне навчання може розглядатися як альтернатива методу навчання на стаціонарі у ВНЗ або як додатковий інструмент очної освіти. Зокрема, з точки зору дослідників, електронне навчання, як правило, надає студенту більший вибір у формах навчання, а також збільшує відповідальність студента за власне навчання [9].

Навчання за допомогою дистанційних технологій може відбуватися в різних формах, до яких належать: семінари, віртуальні лабораторії, телеконференції, вікторини [15].

Безперечно, успішні результати в системі дистанційного навчання напряму залежать від професійного менеджменту викладачів та застосування в освітньому процесі передових освітніх методів та форм навчання [13].

Відповідно, науковці та педагоги переконані, що дистанційне навчання включає в себе всі форми технологій освіти та викладання, а саме: мультимедіа навчання, технології розвитку навчання (англ. – TEL); розміщені на комп'ютері: інструкції навчання (англ. CBT); комп'ютерно (автоматично) згенеровані інструкції або консультації (англ. CAI); інтернет-навчання (англ. IBT); веб-навчання (англ. WBT); онлайн-освіту, віртуальну освіту через віртуальні середовища навчання (англ. VLE) (віртуальні

середовища також називають платформами навчання), мобільне навчання (англ. M-learning) та цифрові освітні проекти [7; 8; 20].

Тобто, під системами дистанційного навчання будемо розуміти сучасні інформаційно-комунікаційні технології, які націлені на розв'язання основних освітніх завдань професійної підготовки і формування професійних якостей майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю.

Основними стратегіями розвитку систем дистанційного навчання закордонні науковці [17] називають:

1) розвиток взаємодії між освітніми установами світу, тобто підвищення колаборації;

2) розробка організації й управління розвитком дистанційної освіти для більш гнучкого використання з метою підвищення якості та доступності освіти;

3) розробка моделі взаємодії, відображення потенційних відносин із ланками вищої освіти з бізнес-установами, навчальними закладами інших країн.

Основними принципами впровадження технологій дистанційного навчання у процес навчання за кордоном є:

- підвищення рівня комунікації між студентами та викладачами;
- розвиток навичок кооперації між студентами у виконанні проектних завдань;
- використання активних методів навчання;
- організація рефлексії;
- можливість обмеження часу на виконання завдання;
- налагодження комунікації в майбутньому;
- повага до особливостей кожного студента та різних способів навчання [14].

Узагальнюючи можливості систем дистанційного навчання в освітньому процесі ВНЗ, зазначимо, що вказані інструменти дозволять урахувати індивідуальні особливості сприйняття навчального матеріалу студентами та застосувати різні ресурси для врахування цих особливостей під час подачі матеріалу викладачам. Крім того, упровадження дистанційного навчання в освітній процес сприяє формуванню у студентів критичного мислення, навичок самоорганізації та самовдосконалення.

У Чехії вагомий внесок у дослідження переваг упровадження дистанційного навчання у систему ВНЗ вніс Ростислав Фожтік, який представив кількісні показники результатів традиційного та дистанційного навчання студентів факультету комп'ютерних наук Університету Острава. Згідно з даним дослідженням, середній бал успішного опанування навчальних дисциплін вищий у групах студентів, які навчалися з використання дистанційних технологій. Однак Ростислав Фожтік зазначає, що найбільшу складність в опануванні навчальним матеріалом за

допомогою дистанційних технологій та у формуванні внутрішньої мотивації до навчання визначено у студентів першого року навчання. Тому, за рекомендаціями науковця, саме студентам першого курсу викладач повинен приділяти найбільшу кількість часу з метою вирішення проблем і перешкод в отриманні якісної освіти [16].

Особливо цікавим для нас є результати дослідження Алі Хакан Ішик та Инени Галер з Туреччини, які провели опитування серед магістрантів університету Газі в Анкарі. Згідно з даним опитуванням, основною перевагою дистанційних технологій у навчальному процесі ВНЗ студенти називають незалежність від місця та часу для навчання, тобто відсутність прив'язки до сталого аудиторного розкладу. Цей варіант переваги обрали 61,55 % респондентів [1].

На актуальність упровадження систем дистанційного навчання у процес професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськості вказують і [17], аргументуючи цілою низкою переваг, серед яких: можливість навчання на будьякій території, незважаючи на те, що науково-технічні центри та ВНЗ концентруються тільки у великих містах, вплив на систему освіти сучасних вимог та потреб населення до змісту і технологій освіти, розвиток ринкової економіки, посилення міграції населення.

Упровадження систем дистанційного навчання у світі представлено в дослідженні науковців (рис. 1.) [17].

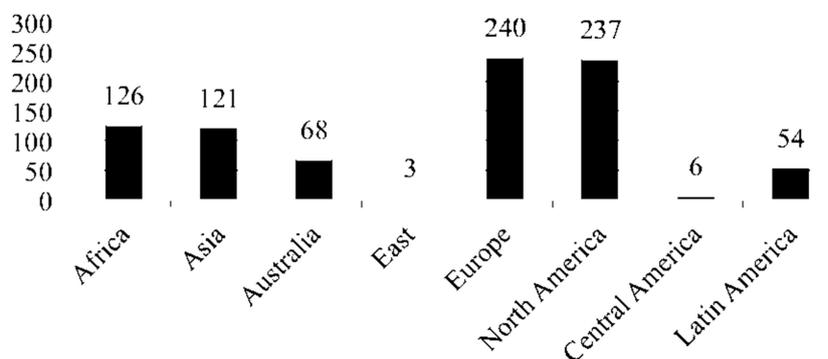

Рис. 1. Розподіл ВНЗ світу, які впроваджують дистанційні технології навчання

Як бачимо з рис. 1, найменш використовуваними технології дистанційного навчання є у країнах Близького Сходу і Центральної Америки, а активно впроваджуються у ВНЗ країн Європи, північної Америки, Африки та Азії.

Відповідно до висновків науковців [17], рівень якості освіти та впровадження в освітній процес систем дистанційного навчання є прямо пропорційним.

За результатами найбільшого системного аналізу 225 досліджень, які було проведено серед студентів ВНЗ, визначено, що успішність майбутніх

фахівців у навчання зростає на 0,47 при активному навчання, зокрема середній бал успішності студентів покращився на 6% саме завдяки активному навчання [19]. Тому, на нашу думку, серед основних проблем професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю в межах інформатизації навчального процесу у ВЗН України є залучення технологій активного навчання із застосуванням засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

Аналізуючи теоретичні та практичні результати закордонних учених, зазначимо, що прихильники мультимедійної теорії навчання [10] рекомендують упроваджувати в систему дистанційного навчання подачу нового матеріалу за допомогою відеоконтенту. Такий акцент на мультимедійному повідомленні матеріалу мотивує студентів до навчання, зменшує кількість проблемних моментів в опануванні матеріалу, збільшує рівень засвоєння нового матеріалу [4]. Що підтверджує аналіз результатів дослідження [11], яке було проведено серед респондентів Північної Америки, Австралії, Нової Зеландії, Азії, Європи, Південної Америки й засвідчило, що переважна більшість педагогів, які навчають майбутніх фахівців із PR, використовують в освітньому процесі фільми вибірково, як навчальний посібник, і, як правило, викладачі задоволені результатами використання фільмів в освітньому процесі професійної підготовки. Крім того, науковці наголошують, що фільми є ефективним засобом підвищення інтересу студентів до вивчення PR дисциплін. Основною проблемою, яку було визначено в результатах дослідження, є відсутність достатньої кількості ефективних відеороликів, які можна впроваджувати у процес професійної підготовки фахівців зі зв'язків із громадськістю [11].

Цікавим є дослідження щодо вибору інформаційних матеріалів для опанування новими знаннями [6]. Аналізуючи відповіді респондентів на запитання про критерії відбору джерел інформаційних матеріалів, було визначено, що основними критеріями мають бути: 1) цікава та актуальна інформація; 2) легко доступна інформація [4]. Тому, на нашу думку, важливим є представлення структурованого навчального матеріалу у схематичній та мультимедійній формі в середовищі дистанційного навчання, яке сприятиме у легкому опануванні та засвоєнню нових знань студентами.

Вважаємо, що для ефективного застосування та впровадження в освітній процес професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю систем дистанційного навчання необхідно коректно обирати програмне забезпечення, що відповідає вимогам формування основних фахових компетентностей, створювати та організовувати електронні навчальні матеріали із використанням актуальних ресурсів мережі Інтернет.

З точки зору таксономії Блума, цілі навчання безпосередньо залежать від ієрархії таких розумових процесів, як запам'ятовування

(remembering), розуміння (understanding), застосування (applying), аналіз (analizing), синтез (evaluating) і оцінка (creating) [2].

Відповідно до моделі А. Каррінгтона «Педагогічне колесо» [22], для рівнів запам'ятовування й розуміння підійдуть додатки Facebook, Google Search, Twitter, Blog Docs, Mental Case, DocsToGo, QuizCast, FeederRSS тощо. Для розвитку і вдосконалення рівня застосування – Evernote, AudioBoo, Explain Everything, Keynote. Для розвитку аналітичних здібностей – Mind Mush, Syrvey Pro, Poplet, Inspiration Maps, Pages, DropVox, Comic Life. Здатність до синтезу найкраще проявляється у WikiNodes, Web to PDF, Share Board, Prompter Pro. А ось здатність оцінювати і створювати щось найбільше потрібна в додатках Creative Book Builder, Interview Assistant, Aurasma, Fotobabble, iMovie, WordPress, Skype, Tapose, Google+, Student Pad. Більшість цих додатків доступно для скачування на сайтах офіційних магазинів додатків для iOS і Android.

Висновки. У результаті аналізу основних тенденцій професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю за кордоном можемо зробити такі висновки: застосування системи дистанційного навчання в освітньому процесі професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків із громадськістю дає змогу: дистанційно навчатися майбутнім фахівцям зі зв'язків із громадськістю через ресурси мережі Інтернет, які є доступними з будь-якого гаджета, підключеного до мережі; викладачеві змінювати традиційні методи й форми навчання на інноваційні, які залучають сучасні технології навчання та викладання, сприяють упровадженню інноваційних методів, що безперечно підвищує мотивацію студентів та рівень якості засвоєного навчального матеріалу, здійснювати підбір технологій згідно з цілями навчання за таксономією Блума; налагоджувати комунікацію між майбутніми фахівцями зі зв'язків у громадськістю та викладачами інноваційними способами, через вбудовані меседжери в системи дистанційного навчання, форуми, чати, відеозв'язок, електронну пошту тощо, надсилати виконані завдання з семінарів, практичних робіт, робіт для самостійної роботи, контролювати рівень своєї успішності та використовувати всі інноваційні технології для подальшої професійної діяльності; упроваджувати в систему дистанційного навчання подачу нового матеріалу за допомогою відео контенту.

Перспективами подальших досліджень є: експериментальна перевірка ефективності технології процесу професійної підготовки майбутніх фахівців зі зв'язків з громадськістю в умовах упровадження систем дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Işık, A. H., & Güler, İ. (2012). Comprehensive comparison of traditional and distance learning master programs. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 31, 120–123.

2. Bloom, B. S. (Ed.). (1972). *Taxonomy of education objectives. Book 1 –Cognitive domain*. David McKay Company.
3. Brooke, C., McKinney, P., & Donoghue, A. (2013). Provision of distance learner support services at UK universities: Identification of best practice and institutional case study. *Library trends, 61* (3), 613–635.
4. Dold, C. J. (2016). Rethinking Mobile Learning in Light of Current Theories and Studies. *The Journal of Academic Librarianship, 42* (6), 679–686.
5. *Commission sets out strategy for quality education for all*. (n.d.). Retrieved from: http://ec.europa.eu/education/news/20170530-youth-initiative-school-higher-education_en.
6. Connaway, L. S., Dickey, T. J., & Radford, M. L. (2011). “If it is too inconvenient I’m not going after it”. Convenience as a critical factor in information-seeking behaviors. *Library & Information Science Research, 33* (3), 179–190. DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.lisr.2010.12.002>.
7. Cross, J. (2003, May). *Informal Learning*. Retrieved from: <http://www.internetttime.com/Learning/The%20Other%2080%25.htm>.
8. Dürsteler, J. C. (2004). *Information Hunters*. Retrieved from: http://www.infovis.net/E-zine/2004/num_153.htm.
9. Haverila, M., & Barkhi, R. (2009). The influence of experience, ability and interest on eLearning effectiveness. *European Journal of Open, distance and E-learning, 12* (1). Retrieved from: <http://www.eurodl.org/?p=current&sp=full&article=359>
10. Ibrahim, M., Antonenko, P. D., Greenwood, C. M., & Wheeler, D. (2012). Effects of segmenting, signalling, and weeding on learning from educational video. *Learning, Media and Technology, 37* (3), 220–235. DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/17439884.2011.585993>.
11. Hutton, J. G., & Mak, A. K. Y. (2014). Is a picture worth a thousand words? Using films and television shows to teach public relations. *Public Relations Review, 40* (3), 585–594.
12. James, M. (2006). *Public Relations*. Australia: Career FAQs Pty Ltd.
13. Marsap, A., & Narin, M. (2009). The integration of distance learning via internet and face to face learning: Why face to face learning is required in distance learning via internet? *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 1* (1), 2871–2878.
14. Mehrotra, C. M., Hollister, C. D., & McGahey, L. (2001). *Distance learning: Principles for effective design, delivery, and evaluation*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
15. Natarajan, M. (2005). Innovative teaching techniques for distance education. *Communications of the IIMA, 5* (4), 10, 73–79. Retrieved from: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.517.1414&rep=rep1&type=pdf>.
16. Fojtika, R. (2015). Comparison of full-time and distance learning. The world conference on educational technology researches, Wcetr-2014*. *Procedia – Social and Behavioral Sciences, 182*, 402–407.
17. Lenar, S., Artur, F., Ullubi, S., & Nailya, B. (2014). Problems and decision in the field of distance education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 131*, 111–117.
18. Braun, S. L., & Thomas, S. (2013). Student Perceptions of the use of Learning logs to Teach Public Relations Writing. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 93*, 1456–1460.
19. Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the National Academy of Sciences, 111* (23), 8410–8415.
20. Siemens, G. (2003). *The Whole Picture of Elearning*. Retrieved from: <http://www.elearnspace.org/Articles/wholepicture.htm>.

21. *Subject benchmark statement Communication, Media, Film and Cultural Studies*, October 2016. Retrieved from: <http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/SBS-Communication-Media-Film-and-Cultural-Studies-16.pdf>.

22. *The Padagogy Wheel ... it's a Bloomin' Better Way to Teach*. Retrieved from: <https://designingoutcomes.com/the-padagogy-wheel-its-a-bloomin-better-way-to-teach/>.

23. *The Public Relations Professional in 2015*. Retrieved from: <http://apps.prsa.org/AboutPRSA/Documents/PRProfessionalIn2015.pdf>.

РЕЗЮМЕ

Нуржинская Анастасия. Некоторые аспекты зарубежного опыта профессиональной подготовки будущих специалистов по связям с общественностью.

В статье охарактеризованы требования к уровню знаний, умений и навыков будущих специалистов по PR за рубежом. Целью статьи обозначены основные тенденции профессиональной подготовки будущих специалистов по связям с общественностью за рубежом. Раскрыты общие тенденции профессиональной подготовки будущих специалистов по связям с общественностью за рубежом, к которым отнесены: применение систем дистанционного обучения; внедрение в систему дистанционного обучения подачу нового материала с помощью видео контента; подбор технологий согласно целям обучения за таксономией. Констатируется, что указанные инструменты позволят учесть индивидуальные особенности восприятия учебного материала студентами и применить различные ресурсы для учета этих особенностей во время подачи материала преподавателем.

Ключевые слова: информационные технологии, компетентность; профессиональная подготовка, системы дистанционного обучения, специалисты по связям с общественностью.

SUMMARY

Nurzhyńska Anastasiia. Some aspects of the foreign experience of professional training of the future specialists in public relations.

The research paper describes the requirements for the level of knowledge, skills and abilities of future PR professionals abroad. The research paper aims at outlining the main tendencies of the professional training of future specialists in public relations abroad. The general tendencies of professional training of future specialists in public relations abroad are described, which include: application of distance learning systems; introduction of the new material through the video content into the system of distance learning; selection of technologies according to the goals of studying according to the Bloom's taxonomy. It is stated that these tools allow taking into account the individual peculiarities of students' perception of educational material and apply different resources to take into account these peculiarities when delivering material by the lecturer. It is noted that the introduction of distance learning in the educational process contributes to the formation of the students' critical thinking, self-organization and self-improvement skills. It has been established that for effective application and introduction of systems of distance learning in the educational process of professional training of future specialists in public relations it is necessary to choose software that meets the requirements for the formation of the main professional competencies, to create and arrange electronic educational materials using the up-to-date Internet resources. The introduction of distance learning systems in the process of training future specialists in public relations has the following advantages: the ability to study in any territory, despite the fact that the scientific and technical centers and higher education

institutions are concentrated in large cities only; the impact of modern requirements and the needs of the population regarding the content and technology of education on the education system; the development of a market economy; an increase in population migration. The prospects of further research in this direction are determined to be the experimental verification of the technology effectiveness of the professional training process of the future specialists in public relations in the implementation of distance learning systems.

Key words: *information technologies, competence, professional training, distance learning systems, specialists in public relations.*

УДК 374.7.091(71):364.672.2

Олена Теренко

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-0003-1427-921X

DOI 10.24139/2312-5993/2017.09/012-022

МОЖЛИВОСТІ БАЗОВОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ПОДОЛАННІ НЕГРАМОТНОСТІ: КАНАДСЬКИЙ ДОСВІД

Мета статті: дослідити особливості функціонування базової освіти дорослих у Канаді. Методи дослідження: для досягнення поставленої мети використовувалася низка теоретичних методів, а саме дедукція, індукція, аналіз, синтез, аналогія; соціологічних – систематизація та аналіз вихідних даних джерел та фактів; таких історичних методів, як порівняльно-історичний, проблемно-хронологічний. Виявлено, що в канадській педагогіці базова освіта дорослих містить спектр кредитних та безкредитних програм для учнів, вік яких перевищує традиційний вік школярів, що закінчують школу. З'ясовано, що ключовими завданнями базової освіти дорослих є: покращити загальний рівень грамотності; удосконалити соціальні навички, підвищити рівень незалежності та самодостатності.

Ключові слова: *освіта дорослих, Канада, ЮНЕСКО, альфабетизація, грамотність, функціональна неграмотність, атестат, навички.*

Постановка проблеми. У зв'язку з соціально-економічними перетвореннями в Україні на початку XXI століття актуальності набувають інноваційні процеси в освітній сфері, оскільки рівень конкурентоспроможності держави значною мірою залежить від спроможності системи освіти готувати висококваліфікованих фахівців. Нині відбувається заміна традиційної освіти неперервною, оскільки стрімкий темп науково-технічного прогресу зумовлює необхідність постійного здобуття нових компетентностей, умінь та навичок для якісного виконання особистістю власних професійних обов'язків. У програмі ЮНЕСКО «Освіта та навчання у XXI столітті» акцентується увага на тому, що освіта дорослих сприяє здійсненню позитивних трансформацій у всіх підсистемах функціонування суспільства. Вивчення канадського педагогічного досвіду у сфері освіти дорослих має важливе значення для вітчизняної педагогічної думки, оскільки